

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.180/2012/4.szám

A Kúria a dr. Farkas Csaba ügyvéd által képviselt felperesnek dr. Gaál Zsolt ügyvéd által képviselt alperes ellen kölcsöntartozásból eredő megfizetése iránt a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság előtt 1.G.40.118/2010. számon indult és a Debreceni Ítéltábla Gf.IV.30.629/2011/5. számú ítéletével befejezett perben a jogerős ítélet ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Megállapítja, hogy a 461.800 (négy százhatvanegyezer-nyolcszáz) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

i n d o k o l á s

A felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint az O Nyrt. (továbbiakban: felperesi jogelőd) 2008. november 25-én L P folyószámlahitel szerződést kötött az azóta már megszűnt C P Kft-vel (továbbiakban: adós). Eszerint felperesi jogelőd az adósnak 7.000.000 Ft összegű folyószámlahitelkeretet tart rendelkezésre. A hitel lejáratát 2009. november 5-e volt. A felperesi jogelőd kötelezettséget vállalt arra, hogy a rendelkezésre tartási időn belül a hitel terhére a hitel összegén belül akkor és olyan összegben nyújt hitelt az adósnak, amennyiben a pénzforgalmi bankszámlája terhére teljesítendő fizetési rendelkezések teljesítéséhez az szükséges. A bank a hitel és

járulékai visszafizetésének biztosítékeként a fennálló összes tartozásra magánszemély készfizető kezességvállalását, továbbá a tartozás 80 %-a erejéig a G Zrt. készfizető kezességvállalását kötötte ki.

Az alperes a szerződéskötés napján a teljes tartozás megfizetésére készfizető kezességet vállalt.

A G. Zrt. és a felperesi jogelőd 2008. november 28-án kötöttek készfizető kezességvállalási szerződést, melyben a G. Zrt. az adós tartozásai 80 %-nak megfizetéséért vállalt kötelezettséget.

Miután a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 4.Fpk.09-08-001070/5. számú végzésével 2009. február 16-ai kezdő időponttal elrendelte az adós felszámolását, a felperesi jogelőd a hitelszerződést 2009. február 25-én azonnali hatállyal felmondta, a fennálló kölcsöntartozás teljes összegét lejárttá tette, s erről értesítette az alperest.

A G. Zrt. készfizető kezes 2009. április 28-án 5.764.747 Ft-ot utalt át a felperesi jogelődnek.

A felperesi jogelőd 2009. május 28-án az adóssal szembeni 1.735.604 Ft és annak járulékaira csökkentett követelését a felperesre engedményezte. Ugyancsak a felperesre engedményezte 2009. szeptember 18-án a Zrt. az adóssal szembeni 5.764.747 Ft tőke és járulékai követelését.

A felperes kereseti kérelmében a felperesi jogelőd által reá engedményezett 1.735.604 Ft és járulékai, továbbá a G. Zrt. által szintén reá engedményezett 5.764.747 Ft és járulékai megfizetésére kérte az alperest kötelezni.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Azzal is védekezett, a felperesi jogelőd kárt okozott azzal, hogy az adós által igénybe vett S hitelt jogszabálysértő módon tette lejárttá, s zárta el ezzel a további hitel igénybevételeinek lehetőségétől. Emiatt volt kénytelen cége folyószámla hitelt igénybevenni. Beszámítani a két hitel közötti kamat különbözeti összegét kérte.

Az első fokon eljáró Hajdú-Bihar Megyei Bíróság a 2011. május 26-án meghozott 1.G.40.118/2010/27. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.735.604 Ft tőkét és annak az ítéletben meghatározott járulékait, valamint 19.526 Ft lejárt üzleti kamatot és járulékait. Az alperes beszámítási kifogását azért nem találta alaposnak, mert az nem a felperessel, hanem a felperesi jogelőddel szembeni kártérítési igényére vonatkozott.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Debreceni Ítéltábla a 2012. február 14-én meghozott Gf.IV.30.629/2011/5. számú ítéletével az 1.735.604 Ft és 19.526 Ft, azoknak járulékai vonatkozásában

előterjesztett kereseti kérelem vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, a további marasztalás összegét pedig 2.882.373 Ft-ra szállította le.

A jogerős ítéletet hozó bíróság a beszámítási kifogás tekintetében úgy foglalt állást, a Ptk. 270. § /1/ bekezdése nem jogosítja fel a készfizető kezes alperest arra, hogy az eredeti kötelezettnek az eredeti jogosulttal szemben keletkezett olyan egyéb követeléséről rendelkezessen, amelyet ő az eredeti kötelezettől igazoltan nem szerzett meg. A hitelezési jogviszonyból eredő kártérítés iránti követelés ugyanis az adós felszámolási vagyonába tartozott, azt az alperesre nem engedményezte. Ekként alanyi jogosultság (kereshetőségi jog) hiányában nem számíthatta be tartozásába az eredeti kötelezett és a felperes jogelődje között korábban megkötött és teljesítés folytán megszűnt hitelszerződésből eredően az eredeti kötelezett igényeként általa állított kártérítés iránti követelést.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében kérte, hogy a Kúria, a jogerős ítéletet az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedően helyezze hatályon kívül, s kötelezze az első fokon eljáró bíróságot új eljárás lefolytatására és a jogszabályoknak megfelelő határozat meghozatalára. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Ptk. 272. és 273. §-ait, továbbá ellentétes a Ptk. 328. és 329. §-okban foglaltakkal. Véleménye szerint az adós Kft. eredeti kötelezett helyébe lépve kezesként a felperessel mint engedménnyel szemben mindazon kifogásokat érvényesítheti és beszámíthatja mindazokat a követeléseket, amelyek az engedményezővel szemben az értesítéskor már fennállt jogalapon keletkeztek. A Ptk. 329. § /3/ bekezdése nem követeli azt meg, hogy a kezes az általa beszámítani kívánt követelést valamely külön jognyilatkozattal az eredeti kötelezettől megszerezze. A kötelezettet megillető jogokat a kezes a jogosulttal szemben önállóan, jogszabályi rendelkezés alapján érvényesítheti, nem pedig valamely további jogviszony, pl. engedményezés eredményeként.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem nyújtott be.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálva azt állapította meg, hogy az az abban felhozott okokból nem jogszabálysértő.

A Kúriának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a készfizető kezes alperes az eredeti jogosult felperesi jogelőddel szemben keletkezett követelését az engedményes felperessel szemben beszámítási kifogással érvényesítheti-e anélkül, hogy az eredeti kötelezett ezt rá engedményezte volna.

A peradatok alapján aggálytalanul megállapítható, hogy az adós Kft. kártérítési követelését az alperesre nem ruházta át. A követelés

megszerzésének hiányában helytállóan hivatkozott a másodfokú bíróság arra, hogy a Ptk. 273. § /1/ bekezdése önmagában nem teremtett az alperes számára jogalapot arra, hogy az eredeti jogosult jogutódjával, a felperessel szemben beszámítási kifogással élhessen, olyan igény tekintetében, melynek vonatkozásában sem általános, sem egyedi jogutódnak nem tekinthető. Ezt az álláspontot erősíti a Ptk. 337. § /3/ bekezdése, amely egyetemleges felelősség esetén - mint amilyen az adósnak és a készfizető kezesnek a jogosulttal szembeni kötelezettsége - kategorikusan kizárja azt, hogy valamely kötelezett társkötelezettje követelését beszámításra használhassa fel.

Mindezek miatt a Pp. 275. § /3/ bekezdésére utalással a Kúria a jogerős ítéletet annak helyes indokai folytán hatályában fenntartotta.

A Pp. 84. § /1/ bekezdésének a) pontja, valamint a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban című 6/1986./VI.26./ IM rendelet 14. §-a alapján az alperes teljes személyes költségmentességére tekintettel a felmerült 461.800 Ft felülvizsgálati eljárás illetéket az állam viseli.

A felperesnek a felülvizsgálati eljárásban megítélhető perköltsége nem keletkezett, így arról rendelkezni nem kellett.

Budapest, 2013. március 5.

Dr.Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr.Szabó Péter sk.előadó-bíró, Dr.Osztovits András sk.bíró